

21.4.2020 19:16:17

Vědecký model: Chytrá karanténa dokáže nahradit plošná opatření

Praha 21. dubna (ČTK) - Chytrá karanténa dokáže nahradit významnou část plošných opatření proti šíření koronaviru, pokud se podaří do domácí izolace dostat tři pětiny lidí, kteří byli ve větším kontaktu s nakaženými. Zjistil to tým vědců z iniciativy Model antiCOVID-19 pro ČR. Někteří z autorů výsledky dnes představili na tiskové konferenci.

Iniciativu tvoří 29 vědců a vědkyň z dvaceti domácích i zahraničních institucí. Zaměřili se na opatření proti šíření koronaviru i na jejich postupné odstraňování. Model A porovnává plošné kroky s chytrou karanténou. Model B sleduje případný vývoj nemoci ve 206 městech a obcích s rozšířenou působností u dětí do 18 let, dospělých a seniorů nad 65 let pomocí údajů mobilních operátorů.

Model A zahrnuje skupiny lidí, kteří jsou infekční, v kontaktu s nakaženými, nemocní a uzdravení. Kolem 10. března se počet nakažených zvedal každý den zhruba o 40 procent. Každý třetí den se tak víc než zdvojnásobil. Díky celostátním omezením se zdravotnictví nezahltilo a zůstala rezerva lůžek s plicními ventilátory. "S plošnými opatřeními se ale nedá žít příliš dlouho," podotkl Pavel Hroboň z Advanced Health Care Management Institute.

Tým vědců v modelu A ověřoval kvůli možnému uvolňování plošných kroků účinky chytré karantény, jejímž cílem je do tří dnů dostat do domácí izolace ty, kteří byli ve významnějším kontaktu s nakaženými. "Pokud se tohle podaří u 60 procent lidí z této skupiny, model A ukazuje, že chytrá karanténa dokáže nahradit významnou část plošných opatření," uvedl Hroboň. Chytrou karanténu označil za "robustní opatření", zůstala by pak omezení akcí s větším počtem účastníků, nošení roušek a dodržování přísných hygienických pravidel.

Takzvaná chytrá karanténa se testovala nejdříve na jižní Moravě, v tuto chvíli pak v pěti krajích. Týká se hlavně řízení testování, oslovování kontaktů a elektronického předávání informací mezi krajskými hygieniky, odběrovými místy a laboratořemi. S ostrým spuštěním projektu se počítá od 1. května. Podle ministerstva zdravotnictví je chytrá karanténa soubor opatření a nástrojů, jak rychle identifikovat nakažené a v co nejkratším čase provést odběry i testy.

Podle výsledků modelu B by v polovině května mohlo v Česku být 12.000 až 22.000 nakažených a 400 až 700 zemřelých. Za velký rozptyl může podle vědců to, že jim řada údajů chybí. Stát je nezveřejňuje. Model experti využili pro tři scénáře. V prvním se všechna omezení kromě izolace seniorů k 1. červnu zrušila v celé ČR, ve druhém kromě Prahy a Středočeského kraje. Třetí verze počítá s otevřením škol v polovině května při zachování ostatních nařízení. V prvních dvou variantách by počet nakažených do prázdnin výrazně narostl, ve třetí by se zvedl 1,5krát až dvakrát.

"Navzdory nejistotě dlouhodobých predikcí jsme schopni rozumným způsobem identifikovat scénáře vyloženě špatné a snesitelné, o kterých se dá diskutovat," uvedl Jan Smyčka z Centra pro teoretická studia Univerzity Karlovy.

Experti by při nastavení modelových vzorců rádi využili výsledky studie, která má zkoumat takzvanou promořenost nákazou v Česku. Testování začne podle ministerstva zdravotnictví ve čtvrtek. K přesnosti modelů by přispěly i údaje o průběhu hospitalizací či data o zemřelých z jednotlivých území. Není také jasné, jaká je prodleva mezi získáním vzorku a provedením testu.

Tým připravuje ještě třetí model M. Ten má simulovat situaci ve středně velkém městě s 56.000 obyvateli a připraven by měl být zhruba do deseti dnů. Podle koordinátora iniciativy Reného Levínského se vzorem stal Hodonín. Označení M získal model podle příjmení prvního československého prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka, který se v Hodoníně narodil. Díky nástroji by mělo být možné modelovat i dopady místních opatření, například otevření hobby marketů.

Iniciativu Model antiCOVID-19 pro ČR zastřešuje akademické pracoviště IDEA při Národohospodářském ústavu Akademie věd ČR. Modely jsou k dispozici vládě a úřadům. Minulý týden je autoři představili Ústřednímu krizovému štábu i ministerstvu zdravotnictví. Výsledky budou na webu www.idea.cerge-ei.cz ①.

ktk mal

...